

2^η Επανάληψη: Άρθρο – Ουσιαστικό - Επίθετο

Ας θυμηθούμε το άρθρο, το ουσιαστικό και το επίθετο που είναι απαραίτητα για το σχηματισμό της πρότασης.

(Βιβλίο Γλώσσας α' τεύχος – σελ.89 – 91, β' τεύχος – σελ.100)

Τα άρθρα

Άρθρα είναι οι μικρές λεξούλες **ο, η, το** και **ένας, μία (μια), ένα** που μπαίνουν μπροστά από τα ουσιαστικά.

Τα άρθρα τα χωρίζουμε σε δύο είδη: στα **οριστικά** και στα **αόριστα**.

Οριστικά άρθρα είναι τα άρθρα **ο, η, το** που μας μιλούν για κάτι ορισμένο, για ένα συγκεκριμένο πρόσωπο, ζώο, πράγμα.

π.χ. Μου τηλεφώνησε **ο** Μαριδώρος. (όχι οποιοσδήποτε Μαριδώρος, ο γνωστός μας)

Τα άρθρα δε μένουν πάντα ίδια σε όλες τις πτώσεις. Αλλάζουν και παρουσιάζονται με διάφορες μορφές.

Κλίση οριστικού άρθρου

Πτώσεις	Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
	ΑΡΣΕΝΙΚΟ	ΘΗΛΥΚΟ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ	ΑΡΣΕΝΙΚΟ	ΘΗΛΥΚΟ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ
Ονομαστική	ο	η	το	οι	οι	τα
Γενική	του	της	του	των	των	των
Αιτιατική	τον	τη(ν)	το	τους	τις	τα

Αόριστα άρθρα είναι τα άρθρα **ένας, μία - (μια), ένα** που μας μιλούν για κάτι που δεν ξέρουμε(αόριστο). Δε μας λένε ποιο ακριβώς είναι. Θα μπορούσε να είναι οποιοδήποτε πρόσωπο, ζώο ή πράγμα.

π.χ. Μου τηλεφώνησε **ένας** φίλος. (ποιος φίλος; Δε μας λέει συγκεκριμένα.)

Κλίση αόριστου άρθρου

Πτώσεις	Ενικός αριθμός		
	ΑΡΣΕΝΙΚΟ	ΘΗΛΥΚΟ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ
Ονομαστική	ένας	μία ή μια	ένα
Γενική	ενός	μιας	ενός
Αιτιατική	ένα(ν)	μία ή μια	ένα

Το αόριστο άρθρο **δεν** έχει **πληθυντικό αριθμό**.

Ουσιαστικά

Τα **ουσιαστικά** μας δείχνουν **πρόσωπα** (ο Ιάκωβος, η Ελπίδα), **ζώα** (η αλεπού), **πράγματα** (το θρανίο, η γόμα), **συναισθήματα** (η χαρά, η αγάπη), **ενέργεια** (το γράψιμο)

2^η Επανάληψη: Άρθρο – Ουσιαστικό - Επίθετο

Τα ουσιαστικά έχουν τρία γένη:
το αρσενικό π.χ. ο μαθητής, ο σκύλος
το θηλυκό π.χ. η δασκάλα, η γόμα
το ουδέτερο π.χ. το παιδί, το θρανίο

Επίθετα

Επίθετα είναι όλες οι λέξεις που περιγράφουν τα ουσιαστικά και μας δίνουν πληροφορίες γι' αυτά. Τα επίθετα έχουν τρία γένη: αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο.

π.χ. ο καλός - η καλή - το καλό
ο μεγάλος - η μεγάλη - το μεγάλο

Στην αίθουσά μας έχουμε κρεμάσει ένα **μεγάλο** χάρτη.
(μεγάλο =επίθετο, μας περιγράφει πως είναι ο χάρτης)

1. Συμπληρώνω τις προτάσεις με το οριστικό και το αόριστο άρθρο στη σωστή πτώση.

Αγόρασα ___ παγωτό και ___ σοκολάτα, αλλά ___ παγωτό μου έπεσε στο χώμα.

Πήρα τηλέφωνο ___ συμμαθητή και ___ συμμαθήτριά μου, αλλά βρήκα μόνο ___ συμμαθητή μου.

Με κέρασαν ___ κομμάτι τούρτα και ___ πορτοκαλάδα. ___ τούρτα ήταν νόστιμη αλλά ___ πορτοκαλάδα ήταν πολύ ξινή.

4. Συνάντησα ___ ξάδερφό μου και ___ φίλο μου. ___ ξάδερφός μου είχε σπάσει το χέρι του.

5. ___ φαγητό μας χτες ήταν ψάρι και πατάτες. Έφαγα, ___ ψάρι αλλά ___ τις πατάτες δεν μπορούσα.

6. Ρώτησα ___ δασκάλα και ___ διευθύντρια αν μπορούμε να παίξουμε μπάλα στην αυλή. ___ δασκάλα μου είπε «ναι» και ___ διευθύντρια μου είπε «όχι».

2. Συμπληρώνω τους παρακάτω διαλόγους με το κατάλληλο οριστικό και αόριστο άρθρο.

- Η Ευγενία με τη Δήμητρα συζητούν στο διάλειμμα.

- Έμαθα για ___ φίλη μου ότι είναι άρρωστη.
- Ποια; ___ Σοφία;

2^η Επανάληψη: Άρθρο – Ουσιαστικό - Επίθετο

- Ναι, την ξέρεις;
- _____ φίλη σου ____ Σοφία δεν ξέρω; Αφού κάθε μέρα μαζί είσαστε. Έχει και _____ δίδυμο αδερφό, _____ Πέτρο. Σωστά;

- **Η Παναγιώτα μπαίνοντας στο σπίτι βλέπει τη μητέρα της.**

- Πήρε ____ Κώστας τηλέφωνο και σε ζήτηγε. Ποιος είναι πάλι αυτός;
- Έλα, καλέ μαμά, δε θυμάσαι _____ Κώστα που κάναμε παρέα στις διακοπές;

- **Ο Θοδωρής και ο Αρμάντο συζητούν στο διάλειμμα .**

- Τι ώρα έχεις;
- Δεν έχω ρολόι. Γιατί δεν κοιτάς _____ ρολόι που είναι στην είσοδο _____ σχολείου;
- Το κοίταξα, αλλά έχει σταματήσει.
- Τότε ρώτα _____ Κωνσταντίνο . Έχει ρολόι ακριβείας. Μας χρονομέτρα όταν τρέχουμε.
- Α, γι' αυτό λέει ότι είναι ο πιο γρήγορος απ' όλους. _____ ρολόι του φταίει.

Ας θυμηθούμε τα προπαροξύτονα αρσενικά ουσιαστικά σε -ος (α' τεύχος – σελ.90)

Διαβάζω καλά την κλίση των αρσενικών προπαροξύτων ουσιαστικών σε -ος, δηλαδή τα αρσενικά που τονίζονται στην προπαραλήγουσα, την τρίτη από το τέλος συλλαβή (άν – θρω – προς, κά – τοι - κος)

3. Κλίνω τα ουσιαστικά: ο πρόεδρος, ο υπάλληλος, ο κατάλογος, ο πονοκέφαλος

Όνομ.				
Γεν.				
Αιτιατ.				
Κλητ.				

2^η Επανάληψη: Άρθρο – Ουσιαστικό - Επίθετο

Όνομ.				
Γεν.				
Αιτιατ.				
Κλητ.				

4. Συμπληρώνω τα κενά των προτάσεων βάζοντας το ουσιαστικό στη σωστή πτώση και τονίζω.

Ο τροχονομ__ς σφύριξε να σταματήσει το αυτοκίνητο.

Η μαμά μου υποφέρει από ισχυρούς πονοκεφαλ__.

Οι δηλώσεις του υπουργ__ ήταν καθηλωτικές.

Όλοι οι κατοικ__ της Ελλάδας υποχρεώθηκαν σε κατ' οίκον περιορισμό.

Στο ζωολογικό κήπο είδα πολλούς ρινοκερ__.

Οι υπουργ__ της κυβέρνησης έδωσαν συνέντευξη τύπου.

Τα σχέδια των φακελ__ν σχεδιάστηκαν από ειδικούς γραφίστες.

Στα εστιατόρια μου αρέσει να διαβάζω τους καταλογ__.

5. Υπογραμμίζω το σωστό.

των υπάλληλων – των υπαλλήλων

των εμπόρων – των έμπορων

των κάτοικων – των κατοίκων

των σύλλογων – των συλλόγων

τους πρόεδρους – τους προέδρους

τους δήμαρχους – τους δημάρχους

των πλάτανων – των πλατάνων

2^η Επανάληψη: Άρθρο – Ουσιαστικό - Επίθετο

Ας θυμηθούμε τα θηλυκά ουσιαστικά σε -η (β' τεύχος – σελ.100)

Διαβάζω καλά την κλίση των ισοσύλλαβων θηλυκών ουσιαστικών σε -η
(η τροφή – η γεύση)

6. Κλίνω τα ουσιαστικά: η εποχή, η γραμμή, η πόλη, η γέννηση

Ενικός Αριθμός

Όνομ.				
Γεν.				
Αιτιατ.				
Κλητ.				

Πληθυντικός Αριθμός

Όνομ.				
Γεν.				
Αιτιατ.				
Κλητ.				

7. Μεταφέρω τις προτάσεις στον άλλο αριθμό.

Η άσκηση ήταν εύκολη.

Οι μέλισσες ζουν σε κυψέλες.

Προσέχω τη σωστή ορθογραφία της λέξης.

Η είδηση έγινε γνωστή από την τηλεόραση.

Περίμενα στη στάση του λεωφορείου.

2^η Επανάληψη: Άρθρο – Ουσιαστικό - Επίθετο

Οι ώρες των επισκέψεων είναι περιορισμένες.

8. Συμπληρώνω τη γενική και την αιτιατική του πληθυντικού όπως στο παράδειγμα.

	Γενική πληθυντικού	Αιτιατική πληθυντικού
η γνώση	των γνώσεων	τις γνώσεις
η εντύπωση		
η σκέψη		
η απόφαση		
η αφαίρεση		
η διαίρεση		

Ας θυμηθούμε τα ουδέτερα ανισοσύλλαβα ουσιαστικά σε -μα
(α' τεύχος – σελ. 89)

Διαβάζω καλά την κλίση των ανισοσύλλαβων ουδέτερων ουσιαστικών σε -μα (το μάθημα – τα μαθήματα)

9. Κλίνω τα ουσιαστικά: το χρώμα, γράμμα, το κέρμα

Ενικός Αριθμός

Όνομ.				
Γεν.				
Αιτιατ.				
Κλητ.				

Πληθυντικός Αριθμός

Όνομ.				
Γεν.				
Αιτιατ.				
Κλητ.				

2^η Επανάληψη: Άρθρο – Ουσιαστικό - Επίθετο

10. Συμπληρώνω τα κενά των προτάσεων βάζοντας τα ουσιαστικά της παρένθεσης στη σωστή πτώση και αριθμό.

Η ώρα _____ (το διάλειμμα) περνάει πάντα τόσο γρήγορα είπε ο Νίκος με παράπονο.

_____ (το κρούσμα) του κορονοϊού στην Ιταλία έχουν ξεπεράσει τις 25.000.

Ο διευθυντής έστειλε με email σε όλους τους εκπαιδευτικούς την κατάσταση με _____ (το όνομα) των μαθητών της τάξης τους.

Η δασκάλα μας μάς εξηγεί πάντα τα μαθηματικά με αρκετά _____ (παράδειγμα).

Με την πανδημία του κορονοϊού οι τιμές _____ (το εμπόρευμα) εκτοξεύθηκαν.

Η γιαγιά μου έβαλε _____ (το κλάμα) από χαρά όταν μας είδε.

Τέλος, ας θυμηθούμε την κλίση των επιθέτων σε -ος, -η, -ο
(α' τεύχος – σελ. 90 - 91)

11. Διαβάζω καλά την κλίση των επιθέτων και κλίνω:
ο απλός άνθρωπος, η εύκολη λύση, το απαλό δέρμα

Ενικός Αριθμός

Όνομ.			
Γεν.			
Αιτιατ.			
Κλητ.			

Πληθυντικός Αριθμός

Όνομ.			
Γεν.			
Αιτιατ.			
Κλητ.			

2^η Επανάληψη: Άρθρο – Ουσιαστικό - Επίθετο

12. Σχηματίζω τα τρία γένη των παρακάτω επιθέτων και βρίσκω και τα αντίθετά τους:

βραδινός	βραδινή	βραδινό	πρωινός, -η, -ο
δύσκολος
τακτικός
γνωστός
ήσυχος

13. Γράφω τις παρακάτω στην αντίστοιχη πτώση του Πληθυντικού αριθμού:

- Ο τυχερός άνθρωπος. _____
- Την ανοιξιάτικη ημέρα. _____
- Το κουρασμένο σώμα. _____
- Η απλή σκέψη. _____
- Τον ταπεινό εφευρέτη. _____
- Της ευχάριστης εκδρομής. _____
- Το χαρμόσυνο μήνυμα. _____

